

A^o. 1830.

BREDASCHÉ

Staats-, Letterkundig-

Nieuws-

Vrijdag

N E E R L A N D E N.

Breda, den 18den November.

De 56ste verjaardag van H. M. onze geliefde Koningin, is heden alhier gevierd, door het helder en rijk versierde parade, van de Bredasche, Rotterdamse en Bredasche schutterijen, alsmede van de alhier in bezetting liggende afdeelingen, welke uitmuntende houding en wel uitgevoerde manoeuvres de bewondering van ieder trekken en aller warme gretigheid voor de brave Vorstin bewezen.

Hebben wij reeds uit Rotterdam de berigten medegedeeld van de mildheid, waarmede men tracht in het lot te voorzien van de vrouwen en kinderen der uittrekkende schutters, wij kunnen thans vermelden dat, gelijk te verwachten was, ook de om hunne mildadigheid, zoo zeer beroemde, ingezetenen van Amsterdam het oude voetstapoor wederom gedrukt, en tot voormeld einde de aanzienlijke som van honderd en tien duizend guldens bijeen gebracht hebben.

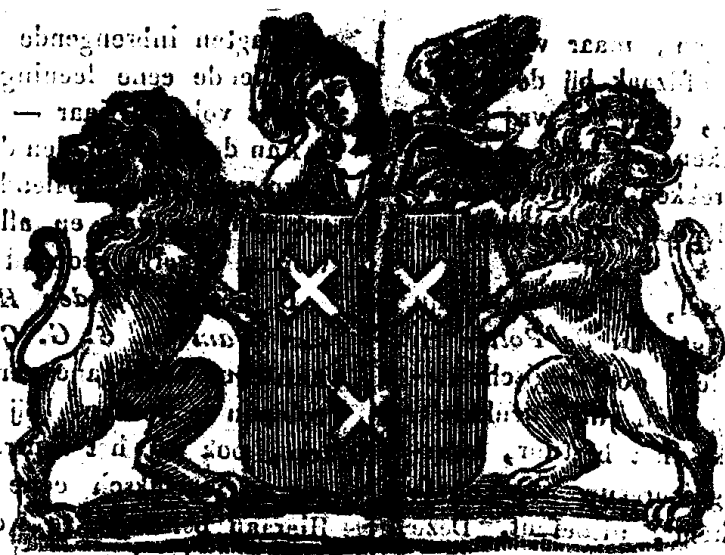
Waar zoo hijgedragen wordt, om den uittrekkenden krijgsmann wegens het lot zijner achterblijvenden gerust te stellen, daar zal het aan geene armen ontbreken om vaderland en Vorst te helpen schragen.

In eenige onzer staatkundige nieuwsbladen, hebben wij herhaalde malen klagten over de geheimhouding van het gouvernement wegens daadzaken en gebeurtenissen, ons vaderland betreffende opgemerkt; wij vinden ons in de noodzakelijkheid, om de weekklanken dezer klagten te zijn. — De Hollandsche natie verdient thans meer dan ooit, met openhartigheid behandeld te worden. Niet met petitiën, maar als de tolk der openbare gevoelens, smeken wij het gouvernement, rond en kort af met de waarheid voor den dag te komen.

Aan eene hereniging met België is niet meer te denken, waarom dus niet gezegd: België behoort niet meer tot het Koninkrijk der Nederlanden? Of koestert men nog eenige hoop, om het land des verzaats aan den kroon van Holland door het een of ander middel te hechten. Zoo ja, waarom zulks niet kenbaar gemaakt? Kent men er later mede voor de dag dan zoude Holland zich schrikkelijk bedrogen vinden en zulke schokken moet men in het Noorden vermijden. — Thans loopen de geruchten afgemeen, dat er een wapenstilstand gesloten is; zekere berigten heeft men ontvangen, dat zulks te Westwezel door de rebellen van het gemeente huis is afgelezen. Is zulks niet waar, waarom spreekt de staats-courant deze geruchten niet tegen? Is het waar, wat belet dan de vermelding daarvan? Wij zijn te intig en te oprecht aan de tegenwoordige belangen van het vaderland verbonden, dan dat wij deze geopperde vragen onder ons konden laten; wij beminnen onzen geliefden monarch te veel, dan dat wij deze wenschen niet eerbiedig aan hem kenbaar zouden maken. — De natie gevoelt behoefte aan eene openhartige bekentenis; de vader des vaderlands kan zulks aan zijne geliefde kinderen niet weigeren.

Het congres te Brussel heeft den heer *Sart* tot president en de heeren *de Gerlache* en *de Stassart* tot vice-presidenten, alsmede de heeren *Ditry*, *Vilain XIIII*, *Nethorn* en *Berges* tot secretarissen benoemd. In eene volgende zitting heeft de heer *Rogier*, namens het provisioneel bestuur, de regering in handen van het nationaal congres nederlegd, hetwelk echter, op voorstel van den heer *de Stassart*, het provisioneel bestuur verzocht heeft, deszelfs werkzaamheden te willen voortzetten tot dat het nationaal congres een definitief uitvoerend bewind zal hebben reingesteld.

In een door vele lieden te Brussel geteekend adres aan dat nationaal congres wordt de wensch uitgedrukt, dat de belastingen aanmerkelijk verminderd en die vermindering ten voordeele van

TE
COURANT.
 en Wetenschappelijk
Blad.

den 19 November.

het volk geschieden zal; dat voortaan alle ambten en bedieningen vastposten, zullen zijn en zonder loon zullen moeten worden waargenomen; dat voorts in alles bezuiniging zal worden ingevoerd, dat dit echter niet kan geschieden dan in eene republiek, aan welk hoofd een man moet worden geplaatst, uit 's volks midden gekozen, die voor alle zijne daden verantwoordelijk zijn moet, zoo dat de natie eigenlijk zal regeren, zoo als zij zelve het goedvindt.

De *Courrier de la Meuse* van den 18den behelst een artikel tegen de *Potter*, waarin dezen huichelarij en eersuchtige bedelingen te last gelegd worden, en waarin onder anderen gezegd wordt: de *Potter* wil de republiek op voorwaarde, dat hij er president van wordt. Wij twijfelen echter of het hem gelukken zal, de nationale representanten te verleiden. Zeker grondt hij zijne hoop op de menigte zijner creaturen, die hij in alle ambten ingedrongen heeft. Hij bedriegt zich. Zijne ahangelingen zullen een gelijk lot met hem deelen, dat is, zij zullen voor waardiger moeten wijken. Zelfs wanneer er een opperhoofd van den staat uit het provisioneel bestuur moest genomen worden, zoude het toch de *Potter* niet zijn.

Het is niet onbelangrijk te vermelden, hoe in het Utopiaansche België reeds de gevoelens der radbraajere zelve zijn op een loop, en zulks in het openbaar wordt te kennen gegeven. De heer *Tielmans*, lid van het comité van binnenlandsche zaken heeft een het provisioneel gouvernement een geschrift ingezonden, waarin hij ten aanzien van het ontwerp van constitutie het volgende voorstelt: » De hoofdzak is, of de regeringsvorm republikeinsch of monarchaal zijn zal. Laat de beslissing daarvan geheel aan het congres overig openbaart uw gevoelens ook als bijzondere personen, noch als collegie; maar terwijl gij de vraag in het midden brengt, zoo doet ook de volgende verklaring. Wanneer de meerderheid van het congres zich tegen de monarchie verklaart, zal de vraag over de republiek na drie jaar aan een nieuw congres voorgelegd worden;

2) Wanneer het congres zich voor de republiek verklaart, zal de vraag over de monarchie na hetzelfde tijdsverloop aan zulk een nieuw congres worden voorgelegd; 3) In den tusschentijd zullen de eerste levensbehoeften, in zoo verre zij het volk tot verbruik dienen, van elke belasting vrij zijn. — Gij weet mijnne Meeste, dat in België de monarchie tegenstanders heeft, dewijl velen in de tegenwoordige monarchie de terugkeer van ons Prins van Oranje zien. Even zoo heeft de republiek tegenstanders; dewijl velen de prins alle geweten van 1793 en de verdediging van alle gewelddadigheden des volks zien. Binnen weinige jaren zullen de bekoemeringen der eenen zoo wel als die der anderen verdwenen zijn, en alom kan men met kennis van zaken een maatschappelijk gebouw eenen vasten en bepaalden grondslag geven. In den toestand van gisting, waarin wij ons bevinden, zal mijn voorstel groot kwaad kunnen weeten. De *Courier de la Meuse* zegt, bij het vermelden van dit artikel, dat hij met diepe smart ziet, dat zich dagelijks de hinderpalen vermeerderen, welke de vereeniging der Belgische zaken in den weg staan.

Wij merken hierbij alleen aan, dat de heer *Tielmans* nog niet vast in zijne schoenen schijnt te staan, ten aanzien van zijne staatsheorie, door eene driejarige proefnemng voor seker hechten grondslag van het Belgisch Staatsgebouw voor te stellen, waarvan de optrekking naar ernstigheid van den tijd voor den grondslag, zeker eenige decennia zoude vorderen. Dan daar de schrandere *Politici* spijkers met koppen wil slaan of wel palen boven water voor zijnen grondslag wil heijen, zouden wij hem in bedenking geven, of het nog niet beter ware, om telken drie jaren een verschillend gouvernement te nemen, en alzo al de nuancen van regeringsvorm te doorloopen, van de ultra-democratie tot het ultra-despotismus. Met zoude wel wat lang aanloopen, alvorens

men den rechten grondslag konde gaan leggen, maar wat vrijheid? Het volk, en dit is immers de hoofdzaak bij de Belgische archonten, zoude er niets bij verliezen, daar het vrij (zonder belastingen) zoude kunnen eten en drinken, en zoo omstreeks het jaar 1833 zoude men altijd aan het optrekken van het Nieuwe Belgische Staatsgebouw, op den alzo gelegden en beproefden hechten grondslag, kunnen beginnen.

Een ander, de advokaat *Spinael* te Brussel, geeft reeds zijn misnoegen te kennen over de dictatoriale magt van de *Potter* en consorten, in eenen brief aan dezen president der belgische democrats. Hij zegt daarin: » Ik heb mij nog geen juist denkbeeld van den aard der magt kunnen vormen, welke het bestuur, waarin gij en uwe collega's onder ons verward geschreeuw van onafhankelijkheid en vrijheid plaats genomen hebt, nitoeft. Deze magt, esbeen mij alleen tot behoudenis te moeten dienen. Daar zij zich als provisioneel aangekondigd had, zoo zoude ik hebben kunnen begripen, waarom zij dictatoriaal geworden is, wanneer naderlijk het grondbeginsel der revolutie, de wil des volks, in dringende geveer van eene tegenwerking gekomen ware. De omstandigheden, almede de eenstemmigheid van dien wil, heeft dezen bovenmatigen en openbare werking niet noodig gemaakt; het gezag der administrative en regterlijke magten bestaat in de volle kracht hare attributien. Allermeeest echter betwist ik, als belgisch burger, u het recht, om op eene maer of min bepaalde wijze den constitutionelen vorm van onzen nieuwen politieken staat te willen opgevoerd. Het volk heeft geen wetgevende magt, welke ook slechts eenvoudige middelen van aandrijving of invloed op dit doel zoude kunnen rechtvaardigen. Deze waarheid erkent gij ook, in het wezen der zaak, in de eerste van uwe proclamatie; maar gij verloochent dezelve openlijk in uwe bijzondere maatregelen. (Nu telt de heer *Spinael* verschillende maatregelen van overweldiging op, door het provisioneel bestuur genomen, en gaat alsdan voort.) Gij hebt u als soevereine magt opgeworpen. Het nationaal congres zal niets anders dan een ijdel blaasdoek zijn en de revolutie zal slechts tot verbeelding eener partij moeten dienen. » Op zulk eene wijze wordt de dictator *de Potter* reeds door dezulken zijner eigene landgenooten beschouwd, die zich geen zaad in de oogen laten strooijen.

BRUSSEL, den 17den November.

VERVOLG VAN HET VERSLAG DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Woensdag den 17den November.

De zitting wordt ten half 3 ure geopend.

De notulen van het verhandelde in de zitting van gisteren worden gelezen en goedgekeurd.

De Kamer der Afdeling der Staten-Generaal heeft, in de zitting van gisteren, de boekerij, zijnde van hetzelfde, op voorstel van den *Krets*, eervolle melding in de notulen der kamer worden gemaakt, daar dit als geen gewone boekerij wordt beschouwd, komende hetzelfde uit den eigen boekerij der Staten-Generaal, en omdat de leden hunne adviezen daartoe hebben verstrekt, om te wijzen de natie kenbaar te maken.

De centrale afdeling is in staat, haar verslag uit te brengen over het ontwerp van wet tot het afdelen van geldleening, door vermindering van belastingen, het betalen van tractementen als anderszins, met de helft in schatkist biljetten, enz.

De heer *van Sijtsma* en *Op den Hoof* merken aan, dat men niet ophouding te werk gaat in eene zoo gewichtige zaak als deze, en dat men niet behoort te wachten in te wachten op de gemakkelijke bedenkingen, voor en alser men tot de discussie zal overgaan.

Dit gevoelen wordt door sommige leden bestreden, ten gevolge waarvan de centrale afdeling haar verslag nitbrengt, dat men nog niet ophouding heeft in het midden gebragt tegen het ontwerp.

De voorzitter zegt, dat dit verslag met den meesten speed zal worden behandeld en rondgedeeld en dat de beraadslagingen aldan overmorgen ten 11 ure zullen plaats hebben, wordende de vergadering tot dien tijdstip gesloten.

Bij de zitting van de Centrale Afdeling van heden was Z. Exc. de minister van Financien tegenwoordig.

VERVOLG VAN HET VERSLAG DER ZITTING VAN GISTEREN, DEN 16den DEZER (zie ons vorig nummer).

De Kamer wordt hulde gedaan van een werkje, getiteld: *De geschiedenis van België*, in derzelver gevolgen getoetst, door Mr. *J. P. de Waele*, advocaat te Amsterdam.

en klagen inbrengende tegen het voorgestelde ontwerp van wet, betreffende eene leening, enz. en het verdubbelen der belastingen in het volgend jaar — Nederlegging ter griffie.

Aan de orde van den dag zijnde de beraadslagingen over het ontwerp van wet, bepalende de wijze, welke, gedurende den jaer 1833, tot aankoop van en aflossing van schuld zal worden besteed, zoo werden dezelve geopend verklaard.

De heeren *Op den Hoof*, *Hofstede*, *Boslaerts*, *van Alphen*, *van Dam* en *G. G. Clifford* hebben zich voor de wet verklaard. Aan eens aangegane verbindtenissen, welke, naar hun gevoelen, voldaan te worden. Bij de verskillende vroeger aangenomene wetten, ook bij het contract der leening, was bepaald geworden, dat er jaarijksch eene aflossing van schuld zoude plaats hebben. Hieraan behoorte te worden voldaan, daar, in een tegenovergesteld geval, het openbaar vertrouwen zoude verloren gaan, iets, waarvoor men zich, in de tegenwoordige omstandigheden, meer dan ooit wachten moest.

De heeren *de Jonge*, *Waele*, *van Mos*, *Boddaert*, *Sytsma* en *van Reenen* hebben allen aannemelijkheid tegen het ontwerp in het midden gebragt. Meerendeels werd door dezelve aangebracht, dat de aflossing van schuld in 1831 geene volstrekte verplichting was, dat de omstandigheden, tijd- en gebeurtenissen hen tot het niet aflossen van schuld in dat jaar zouden noopen; dat er van geene aflossing kan gesproken worden, zoo lang men niet voldoende had aangehouden, dat de fondsen, daartoe vereischt bij het syndicaat voorhanden waren; dat daarvan te spreken hier te pas kwam, op een oogenblik op hetwelk men nog niet weet of de renten der schuld het volgende jaar zouden kunnen worden afgedaan en betaald; dat reeds de lasten van de ingezetenen zeer hoog waren, en de renten in het volgende jaar groote offeringen zoude moeten doen, om in de behoeften van de schatkist te voorzien, zoo dat men haar geene nog hoogere lasten moest opleggen tot het aflossen van schuld. De heer *van Reenen* achtte het ontwerp dan ook onjuist en verlangde dat hetzelfde later zoude worden in overweging genomen.

Z. Exc. de Minister van Financien verdedigde de voorgedragene wet. Hij, even als 's Lands Regering, verlangde dat er aflossing van schuld zoude plaats hebben, daartoe waren nog wel geen fondsen bij het syndicaat voorhanden, doch zouden wel voor den 1sten april aanstaauden bijeengebragt worden. Het smartte hem ook, dat eenmaal door de Regering aan hare verplichtingen niet was voldaan geworden (de niet betaling der domein-renten), doch daartoe hadden staatkundige omstandigheden bestaan, waarover nog een slinger lag, die op dit oogenblik niet kon worden opgebragt, doch zulks zoude later plaats hebben, als wanneer ieder der leden ongetwijfeld zoude moeten verklaren, dat er niet anders konde worden gehandeld. Niemand meer dan de Regering was overtuigd, dat aangegane verbindtenissen behoorden te worden voldaan, want om heeft zij de onderhavige wet dan ook voorgedragen, en welke bepalingen zal kunnen worden voldaan, daar het aangegeven syndicaat daartoe genoegzame beschikbare kapitalen bezat, om deze aflossing niet tot vermeerdering der lasten van de natie aan te zien zal.

De heer *Boddaert* zal, na de bekende inlichtingen, voor de wet stemmen.

Niemand meer het woord vragende, worden de beraadslagingen gesloten. Men gaat over tot de hoofdelyke stemming. Het ontwerp wordt (zoals in gisteren reeds gemeld hebben) met een meerderheid van 40 tegen 3 stemmen, zittende hetzelfde aan de Eerste Kamer worden gezonden.

F. R. A. N. E. BILLEN.

Maas, den 17den November.

De kamer der afgevaardigden heeft zich, in derzelver zitting van gisteren met de benoeming van een president bezig gehouden in plaats van den heer *Lafitte*, welke, uit hoofde zijner benoeming tot minister van inlanden en tot president van den raad van ministers, dezen post niet langer waarnemen kan. De heer *Casimir Perrier* de zitting in zich vereenigd hebbende, is tot president gekozen, terwijl de heer *Duvivier* naar hetzelve is tot vice-president.

Daar is, als eene zeldzaamheid, opgemerkt geworden, dat de heer *Benjamin Constant* in deze zitting de tribune verlaten heeft, zonder tegen de koningsgezinde dagbladen gesproken te hebben.